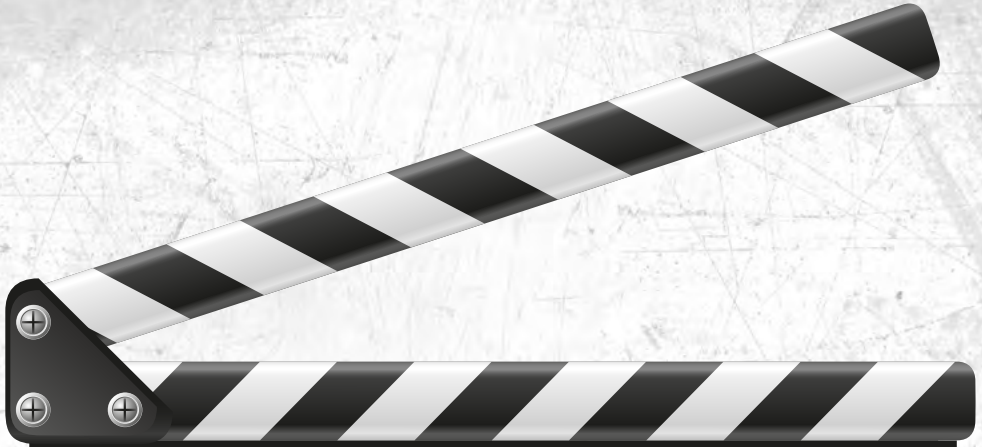

WIREscope FilmEU Newsletter 3

NEWSLETTER PROJEKTU:

Názov projektu: Widening Innovation Research Scope in FilmEU

Kód projektu: 09I01-03-V04-00091

Výzva: 09I01-03-V04 – Matching granty ku zdrojom získaným v rámci programu Horizont 2020 a Horizont Európa Investícia:

1. Podpora medzinárodnej spolupráce a zapájania sa do projektov Horizont Európa a Európsky inovačný a technologický inštitút (EIT – European Institute of Innovation and Technology) Komponent:

9. Efektívnejšie riadenie a posilnenie financovania výskumu, vývoja a inovácií Plánu obnovy a odolnosti Slovenskej republiky

Funded by the EU NextGenerationEU through the Recovery and Resilience Plan for Slovakia under the project No. 09I01-03-V04- 00091.

Financované Európskou úniou
NextGenerationEU

PLÁN OBNOVY

MINISTERSTVO ŠKOLSTVA, VÝSKUMU, VÝVOJA A MLÁDEŽE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Medzinárodná konferencia **IVGC (International VFX & Game Design Conference)**, organizovaná Ateliérom vizuálnych efektov a herného dizajnu Filmovej a televíznej fakulty VŠMU, sa v roku 2025 niesla v znamení témy **„Premeny vizuálnych efektov VI“**. Konferencia ponúkla platformu pre spojenie akademickej obce, tvorcov z praxe i nadšencov vizuálnych efektov a herného dizajnu, pričom zamerala svoju pozornosť na vývoj, výzvy aj perspektívy vizuálneho umenia v európskom kontexte.

Ciele a zameranie konferencie

IVGC je dvojdňové podujatie, ktoré sa v roku 2025 uskutočnilo 10. – 11. apríla. Tento ročník bol **12. pokračovaním** aktivít Ateliéru VFX pri skúmaní vývoja vizuálnych efektov a zároveň **6. pokračovaním**, ktoré sa usiluje o medzinárodnú úroveň v sprostredkovaní vedeckých a umeleckých poznatkov. Konferencia sa uskutočnila v **hybridnom formáte** – prezenčne i dištančne prostredníctvom programu MS Teams – čím umožnila širšiu účasť domácim aj zahraničným účastníkom.

Sk verzia WEB stránky 2025 IVGC,

En verzia WEB stránky 2025 IVGC.

Konferencia mala viacero cieľov:

1. **Zoznamovanie a výmena poznatkov** – predstaviť najnovšie trendy, techniky, výzvy a úspechy v oblasti vizuálnych efektov a herného dizajnu v európskom prostredí.
2. **Podpora spolupráce** – vytvárať priestor pre budúce medzinárodné projekty medzi školami, výskumníkmi i profesionálmi.
3. **Rozvoj umeleckého výskumu** – aktivovať výskumné procesy v relatívne nových odboroch, kde vizuálne efekty a herný dizajn stále prekračujú tradičné hranice.
4. **Pedagogická misia** – prispieť k umeleckému a hodnotovému rozvoju študentov a mladých tvorcov týchto odborov.
5. **Dokumentácia výsledkov** – vydanie Zborníka IVGC 2025, ktorý obsahuje textové verzie príspevkov, a následné sprístupnenie videozáznamu prednášok.

Reflexia a perspektívy

Konferencia IVGC 2025 potvrdila, že oblasť vizuálnych efektov a herného dizajnu pokračuje v rýchlom vývoji a že jeho prepojenie s umelou inteligenciou, virtuálnou produkciou a procedurálnymi metódami predstavuje stále dôležitejšiu súčasť kreatívneho priemyslu.

Niektoré z výziev, ktoré konferencia priniesla do pozornosti:

- **Balans medzi technológiou a pôvodnou tvorivosťou** – do akej miery môže AI či automatizácia zasahovať do tvorivého procesu bez straty originality či umeleckého hlasu.
- **Trvalo udržateľné spolupráce** – ako zabezpečiť, aby kontakt medzi školami, študentmi a profesionálmi pokračoval aj po skončení konferencie.
- **Dostupnosť a inkluzivita** – hybridný formát umožnil širšiu účasť, no stále existujú technické a finančné bariéry pre niektoré regióny či záujemcov.
- **Dokumentácia a zdieľanie výstupov** – vydanie zborníka a sprístupnenie videozáznamov je dobrým krokom, no výzvou zostáva trvalo udržať prístup a šíriť obsah medzi širšiu verejnosť.

Zborníky z minulých rokov IVGC:

Zborník IVGC 2024 Zborník IVGC 2023 Zborník IVGC 2022 Zborník IVGC 2021 Zborník IVGC 2019

Na konferencii sa zúčastnili účastníci z 12 krajín sveta, čím prispela k diverzitnému porovnaniu prístupom vo vzdelávaní. Zároveň napomohla upozorniť na potenciál umeleckého výskumu v oblasti VFX a HD, ktorý má ambíciu stať sa významnou súčasťou európskeho rámca kreatívneho priemyslu.

V súčasnosti sa pripravuje ďalší ročník 2026 IVGC.

Jana Keeble, Ľudovít Labík

Tím FilmEU+ a WIRE spolu so študentstvom z podcasterského štábu Medzititulky sa zúčastnili 20. ročníka festivalu Cinematik.

Medzinárodný filmový festival Cinematik patrí medzi najvýznamnejšie podujatia na Slovensku a čoraz viac sa stáva prirodzeným miestom aj pre industry aktivity. V rámci partnerstva s FilmEU+ a WIRE sa tento rok uskutočnila séria diskusií, workshopov a prezentácií zameraných na internacionalizáciu, inovácie vo výučbe, umelecký výskum a experimentálne prístupy k filmovej tvorbe. Partnerstvo so Cinematikom (ktorý je Associate Partner našej školy) potvrdzuje rastúci význam prepojenia festivalového prostredia, akademického výskumu a európskych iniciatív podporujúcich kreativitu a mobilitu študentov i pedagógov. Popri verejných podujatiach prebiehalo aj nahrávanie podcastu Medzititulky so štábmi filmov *Karavan* a *Raději zešílet v divočině*, epizódy budú čoskoro dostupné na Spotify profile **VŠMU Medzititulky**.

Celý industry blok FilmEU+ otvorila **diskusia FilmEU+: Internacionalizácia a** inovácie, ktorá sa konala v hlavnom stane pri Dome Umenia, v neformálnej, ale profesionálnej atmosfére. Hlavnou témou bola potreba prepájania filmových škôl v Európe, rozvoj spoločných študijných programov a zdieľanie know-how medzi univerzitami. Diskutovalo sa o konkrétnych projektoch mobility študentov, o možnostiach spoločných magisterských a doktorandských programov a o tom, ako FilmEU+ mení spôsob, akým študenti a pedagógovia chápu internacionalizáciu vo filmovej a audiovizuálnej oblasti.

Ďalšie podujatie s názvom **Inovácia výučby pomocou AI** sa uskutočnilo už v kultúrnom centre Arta, ktoré sa stalo domácim priestorom na celý zvyšok industry aktivít FilmEU+. Podujatie bolo zamerané na využitie umelej inteligencie pri výučbe filmovej tvorby. Prezentácie a diskusia sa venovali možnostiam AI nástrojov v strihu, dramaturgii a analýze dát z filmových cvičení. Predstavené boli konkrétne príklady z partnerských univerzít FilmEU+, ktoré už AI integrovali do svojich študijných programov.

Na programe bola aj prezentácia európskeho **programu**

C-Accelerate, ktorá taktiež prebehla v Arte a sústredila sa na prepájanie kreatívneho priemyslu a filmových škôl. Tomáš Gíč, zástupca projektu vysvetlili, ako môžu mladí tvorcovia a študenti profitovať zo start-up modelu, inkubátorov a grantových schém.

Podujatie **WIRE: Umelecký výskum** sa sústredilo na predstavenie metód umeleckého výskumu, ktorý sa rozvíja naprieč európskymi univerzitami. Diskutovalo sa o tom, ako sa umelecký výskum môže stať rovnocennou súčasťou akademického prostredia a aké prináša výhody pre študentov aj pedagógov. Pedagogička Katarína Mišíková poukázala aj na konkrétne projekty prepojené s filmovou praxou – od etnografických metód po experimentálne prístupy v postprodukcii.

Počas celého trvania festivalu boli v priestoroch Arty taktiež prítomné viaceré menšie tímy strihačských kolektívov, ktoré súbežne pracovali v rámci projektu Living Lab pod vedením Mareka Šulíka. Workshop spočíval v strihovom spracovaní rodinných archívov. Výstup v podobe približne polhodinovej snímky vytvorenej priamo počas festivalu v sprievode živej hudby, demonštroval možnosti kolektívnej tvorby, participácie publika a umeleckého výskumu v reálnom čase. Projekcia pre festivalové publikum sa uskutočnila v sobotu o 19:00, pričom prilákala plné publikum kinosály v Arte. Výstup workshopu tak úspešne odprezentoval koncepciu Living Labu ako otvoreného laboratória prepájajúceho pedagógov, študentov a profesionálov z filmovej oblasti.

Partnerstvo VŠMU s festivalom Cinematik potvrdzuje rastúci význam medzinárodnej spolupráce a zvyšujúce sa prepojenie medzi akademickým, výskumným a festivalovým prostredím. FilmEU+ a WIRE tu našli svoj prirodzený priestor, ktorý sa bude v ďalších rokoch ďalej rozvíjať.

FTF INDUSTRY DAYS

V dňoch 11. a 12. júna zorganizovala trojica ateliérov Filmovej a televíznej fakulty prvý ročník podujatia FTF Industry Days. Novinka nadviazala na tradíciu, ktorú v roku 2023 začalo Fórum scenárov, venované záverečným prácam scenáristov. Fórum sa postupne rozvinulo do dvojdňového formátu zahŕňajúceho viacero ateliérov.

FTF Industry Days tak študentom a študentkám ponúklo nielen priestor prezentovať svoju tvorbu – od scenárov, cez animované filmy, až po režisérske portfóliá – ale aj možnosť intenzívne sa prepojiť s profesionálnou praxou a odbornou verejnosťou.

Program otvorila prezentácia hostí z Českej televízie Brno, ktorí študentom priblížili svoje redakcie a ponúkli možnosti stáží. Nasledovali prezentácie študentstva Ateliéru scenáristickej tvorby v rámci spomínaného Fóra scenárov, na ktoré nasledujúci deň nadviazalo študentstvo Ateliéru animovanej tvorby predstavením svojich bakalárskych projektov v rámci sekcie Animation Pitch. Záver patril prezentáciám portfólií končiacich magistrov a absolventov Ateliéru filmovej a televíznej réžie v segmente nazvanom Director's Cut. Súčasťou podujatia boli aj diskusie, networking a neformálne stretnutia v prestávkach a po skončení oficiálneho programu.

Najlepšie prezentácie boli ocenené a Adrián Biháry, autor najúspešnejšej prezentácie absolventského scenára získal možnosť zúčastniť sa dramaturgickej konferencie Proměny dramaturgie v Opave, ako aj akreditáciu na filmové festivaly Art Film Fest, Fest Anča a 4 živly. Rovnaké ceny získala aj autorka najúspešnejšej prezentácie svojho režisérskeho portfólia, Emília Ondriášová. Ďalší z absolventov réžie, Dominik Reisel, získal na základe svojej úspešnej prezentácie možnosť zúčastniť sa workshopu C-Accelerate v írskom Dubline.

Podujatie FTF Industry Days zároveň odštartovalo užšiu spoluprácu Filmovej a televíznej fakulty a ČT Brno. Obe inštitúcie plánujú spísať memorandum o partnerstve, ktoré by malo priniesť systém študentských a absolventských stáží, alebo pravidelnú výmenu odborníkov. FTF Industry Days tak potvrdzujú svoju ambíciu byť mostom medzi akademickým prostredím a audiovizuálnou praxou – a zároveň sa ďalej rozširovať, keďže v roku 2026 sa k Ateliéru scenáristickej tvorby, Ateliéru animovanej tvorby a Ateliéru filmovej a televíznej réžie pridá aj Ateliér réžie dokumentárneho filmu.

Adam Straka

Účasť VŠMU na výročnej konferencii NECS v Lisabone

Výskumníčky a výskumník z Vysokej školy múzických umení sa vďaka zapojeniu do programu WIRE zúčastnili v júni 2025 konferencie NECS v Lisabone.

Európska sieť filmových a mediálnych štúdií NECS (European Nework for Film and Media Studies), ktorá združuje filmových a mediálnych teoretikov*čky a akademikov*čky z celej Európy, usporadúva každoročné konferencie. Téma tej tohtoročnej znela Discovering/Uncovering. Navigating the Complexities of Screen Media a venovala sa novým výzvam filmových a mediálnych štúdií v súvislosti s aktuálnymi premenami spoločnosti a médií.

Vysokú školu múzických umení reprezentovali Doc. Mgr. Katarína Mišíková, PhD., Mgr. Adam Straka, PhD. a Mgr. Žofia Ščuroková, ktorí na konferencii prezentovali svoj výskum a zapojili sa do rôznych networkingových aktivít. V paneli venovanom novým modom sociálneho realizmu vo filme Katarína Mišíková spolu s kolegyňami z Poľska, Čile a Rumunska uvažovala o teoretických východiskách a lokálnych špecifikách tohto filmového trendu. Adam Straka zase spolu s kolegami z Írska a Česka v paneli zameranom na regionálnu filmovú prax skúmal, ako môže národná identita a tradícia formovať a ovplyvňovať kultúrne, produkčné či distribučné aspekty filmového priemyslu. Žofia Ščuroková v paneli o filmových archívoch spolu s bádateľkami a bádateľom z Portugalska a Poľska uvažovala o vzťahu kolektívnej a kultúrnej pamäti k filmovým archívom.

Katarína Mišíková a Adam Straka taktiež spolu s kolegami a kolegyňami z Česka, Poľska a Maďarska usporiadali workshop zameraný na mapovanie autokratických kultúrnych politík v krajinách V4, kde spoločne preskúmali ideové, sociálne i ekonomické rámce smerujúce k ovládnutiu kultúrnej sféry politickou reprezentáciou a porovnali stratégie rezistencie z jednotlivých krajín vyšehradského regiónu.

Naša účasť tak nielen odprezentovala aktuálne výskumné aktivity FTF VŠMU, ale tiež prispela k nadviazaniu a prehĺbeniu spolupráce filmových štúdií v Európe.

Podrobnosti o programe konferencie možno nájsť na stránke www.necs.org alebo na linku s programom konferencie https://cms.necs.org/sites/default/files/documents/conference/necs2025_finalprogram_2.pdf

Katarína Mišíková

The End